

Broj:

Podgorica, 24. april 2020. godine

Savjet Agencije za zaštitu konkurencije na osnovu čl. 20f stav 1 tačka 1 Zakona o zaštiti konkurencije (»Sl.list CG«, br. 44/12 i 13/18), člana 14 stav 3 Zakona o kontroli državne pomoći (»Sl. list Crne Gore«, br. 12/18) i člana 18 Zakona o upravnom postupku (»Sl. list Crne Gore«, br. 56/14, 20/15, 40/16 i 37/17) u postupku ocjene usklađenosti po prijavi državne pomoći od strane Ministarstva ekonomije, a na osnovu Prijedloga rješenja v.d. direktora Agencije za zaštitu konkurencije, dostavljenog shodno članu 22 stav 1 tačka 4 Zakona o zaštiti konkurencije, donosi:

RJEŠENJE

Program pružanja podrške privredi i zaposlenima ugroženim epidemijom korona virusa u skladu je sa Zakonom o kontroli državne pomoći.

OBRAZLOŽENJE

Podnošenje prijave državne pomoći

Ministarstvo ekonomije je dopisom dana 24.04.2020. dostavilo Program pružanja podrške privredi i zaposlenima ugroženim epidemijom korona virusa (u daljem tekstu: Program), kako bi se utvrdilo da li je prijavljeni državna pomoć u skladu sa Zakonom o kontroli državne pomoći (član 14, stav 3). Sastavni dio Programa čine šifre osnovnih djelatnosti navedene u Prilogu 1 -3 Programa.

Program je prijavljen kao šema državne pomoći na propisanom obrascu prijave.

Agencija je sve dostavljene podatke i informacije uzela kao istinite i tačne, s obzirom na to da je za istinitost i tačnost podataka navedenih u prijavi odgovoran podnosilac prijave, saglasno članu 11, stav 2 Zakona.

Ministarstvo ekonomije je podnošenjem Programa prije njegove realizacije ispunilo svoje obaveze iz člana 12 Zakona.

OPIS PROGRAMA

Na osnovu člana 17 Uredbe o Vladi Crne Gore (»Službeni list CG«, broj 80/08, 14/17 i 28/18), a u vezi sa članom 19a stav 1 Zakona o regionalnom razvoju (»Sl. list CG«, br. 20/11, 26/11, 20/15 i 47/19), a u vezi sa članom 7 stav 2 tačka 1 Zakona o kontroli državne pomoći (»Sl. list CG«, broj 12/18), u cilju umanjavanja negativnih posljedica nastalih ozbiljnim poremećajem u poslovanju privrednih društava u Crnoj Gori usljed pojave epidemije korona virusa (COVID-19), Vlada Crne Gore donosi Program pružanja podrške privredi i zaposlenima, u cilju ublažavanja negativnih efekata epidemije novog korona virusa COVID19 (u daljem tekstu: Program). Pored podrške preduzećima u ublažavanju posljedica krize, Program ima za cilj očuvanje radnih mjesta u privrednim društvima, kao i ukupnog zdravlja crnogorskih građana.

Podrška je usmjerena kroz subvencije preduzetnicima i privrednim društvima registrovanim shodno Zakonu o privrednim društvima (»Sl. list RCG«, br. 06/02 i »Sl. list

CG“,br. 17/07, 80/08, 40/10, 36/11, 40/11) čiji je rad zabranjen naredbama Ministarstva zdravlja u cilju suzbijanja epidemije, kao i preduzetnicima i privrednim društvima koji su u značajnoj mjeri smanjili obim aktivnosti kao posljedica naredbi Ministarstva zdravlja u cilju suzbijanja epidemije. Program takođe obuhvata subvencije zarada zaposlenih na plaćenom odsustvu, kao i zarada zaposlenih u karantinu i izolaciji.

Programom pružanja podrške privredi i zaposlenima, u cilju ublažavanja negativnih efekata epidemije novog korona virusa COVID19 definisano je 10 mjera i jedna preporuka Vlade Crne Gore, a koje imaju za cilj pružanje podrške privredi i zaposlenima, koji su ugroženi usljed aktivnosti preduzetih u cilju sprječavanja širenja korona virusa. Predmetnim Programom pružiće se podrška za više hiljada preduzetnika, mikro, malih i srednjih preduzeća koja zapošljavaju preko 100.000 zaposlenih. U cilju očuvanja postojećih radnih mjesta, mjerama je planirana podrška u visini od 50-100% bruto zarade za svako zaposleno lice koje je bilo evidentirano u mjesecu februaru 2020. godine. Istovremeno, predloženim mjerama će se stimulisati novo zapošljavanje kroz subvencionisanje zarada za svakog novog zaposlenog u periodu od 6 mjeseci. Privredni subjekt, za jedan mjesec, može podnijeti zahtjev za isto lice samo u okviru jedne predložene mjere. U cilju obezbjeđivanja likvidnosti privrede kreiraće se nove kreditne linije u okviru hitnih mjera za ublažavanje posljedica izazvanih pandemijom korona virusa na ekonomiju Crne Gore, povraćaj PDV-a realizovaće se u roku od najviše 45 dana, dok se limit carinske garancije za odloženo plaćanje carinskog duga produžava sa 30 dana na 60 dana. Mjere koje su definisane ovim Programom odnose se na subjekte koji su izmirili poreske obaveze zaključno sa 2019. godinom i koji nijesu prekršili naredbe Ministarstva zdravlja donijete u cilju suzbijanja epidemije korona virusa. Mjere se odnose i na subjekte osnovane u 2020. godini, zaključno sa 15. martom 2020. godine.

Programom su navedene sljedeće mjere:

1.Subvencije za zatvorene djelatnosti

Ovom mjerom uređuje se davanje subvencije privrednom subjektu (preduzetnik i privredno društvo) čiji je rad zabranjen naredbama Ministarstva zdravlja u cilju suzbijanja epidemije.

Privredni subjekt može dobiti subvenciju, po zahtjevu, za zarade zaposlenih za mjesece april i maj 2020. godine. Iznos subvencije se određuje u odnosu na vrijednost minimalne zarade utvrđene Odlukom Vlade o utvrđivanju minimalne zarade („Sl. list. CG“, broj 33/19), na način da se opredjeljuje iznos poreza i doprinosa srazmjerno ostvarenoj zaradi, a najviše do 100% iznosa poreza i doprinosa na minimalnu zaradu i 100% neto minimalne zarade za zaposlene u privrednom društvu koji su evidentirani u mjesecu februaru 2020. godine.

Pravo na dobijanje subvencije na zaradu imaju i privredni subjekti koji u trenutku podnošenja zahtjeva za subvenciju redovno izmiruju reprogramirane poreske obaveze, shodno Zakonu o reprogramu poreskih potraživanja ("Sl. list CG", broj 83/16). Dodatno, privredni subjekt može dobiti subvenciju ako ne smanjuje broj zaposlenih u periodu trajanja mjere, u odnosu na broj zaposlenih evidentiran u mjesecu februaru 2020. godine. Mjera se odnosi na sva privredna društva u djelatnostima čiji je rad zabranjen naredbom Ministarstva zdravlja. Lista osnovnih djelatnosti na koje se odnosi ova mjera

navedene su u Prilogu 1 Programa. Mjera se ne odnosi na državne institucije, lokalnu samoupravu i privredna društva u većinskom vlasništvu države ili lokalne samouprave.

2. Subvencije za turistički sektor

Subvencija se daje preduzetnicima, mikro, malim i srednjim privrednim društvima, iz oblasti turističke privrede, čiji rad nije zabranjen, ali je u značajnoj mjeri smanjen obim aktivnosti kao posljedica naredbi Ministarstva zdravlja u cilju suzbijanja epidemije korona virusa.

Privredni subjekt može dobiti subvenciju, po zahtjevu, za zarade zaposlenih za mjesec april i maj 2020. godine. Iznos subvencije se određuje u odnosu na vrijednost minimalne zarade utvrđene Odlukom Vlade o utvrđivanju minimalne zarade („Sl. List CG“, broj 33/19), na način da se opredjeljuje iznos poreza i doprinosa srazmjerno ostvarenoj zaradi, a najviše do 100% iznosa poreza i doprinosa na minimalnu zaradu i 100% neto minimalne zarade za zaposlene u privrednom društvu koji su evidentirani u mjesecu februaru 2020. godine.

Subvencija se daje za preduzetnika i zarade zaposlenih za koje je preduzetnik, koji plaća poreze i doprinose po stvarnom dohotku ili u paušalnom iznosu, podnio GPPFL obrazac za 2018. ili 2019. godinu, odnosno ZPO obrazac za 2020. godinu i izmirio akontacije u 2019. godini. Pravo na dobijanje subvencije na zaradu imaju i privredni subjekti koji u trenutku podnošenja zahtjeva za subvenciju redovno izmiruju reprogramirane poreske obaveze, shodno Zakonu o reprogramu poreskih potraživanja ("Sl. list CG", broj 83/16). Subvencija se odnosi na preduzeća sa šiframa osnovnih djelatnosti navedenim u Prilogu 2 Programa. Svi ostali predstavnici turističke privrede će biti tretirani kroz mjeru za ugrožene djelatnosti. Dodatno, privredni subjekt može dobiti subvenciju ako ne smanjuje broj zaposlenih u periodu trajanja mjere, u odnosu na broj zaposlenih evidentiran u mjesecu februaru 2020. godine.

3. Subvencije za ugrožene djelatnosti

Preduzetnici, mikro, mala i srednja privredna društva u djelatnostima čiji rad nije zabranjen, ali je u značajnoj mjeri smanjen obim aktivnosti kao posljedica naredbi Ministarstva zdravlja u cilju suzbijanja epidemije, po zahtjevu, mogu dobiti subvencije na bruto zarade zaposlenih za mjesec april i maj 2020. godine.

Iznos subvencije se određuje u odnosu na vrijednost minimalne zarade utvrđene Odlukom o utvrđivanju minimalne zarade („Sl. List CG“, broj 33/19), na način da se opredjeljuje iznos poreza i doprinosa srazmjerno ostvarenoj zaradi, u iznosu od 50% iznosa poreza i doprinosa na minimalnu zaradu, i 50% neto minimalne zarade za zaposlene u privrednom društvu koji su evidentirani u mjesecu februaru 2020. godine. Iznos razlike do pune bruto zarade zaposlenog obezbjeđuje poslodavac. Subvencija se daje za preduzetnika i zarade zaposlenih za koje je preduzetnik, koji plaća poreze i doprinose po stvarnom dohotku ili u paušalnom iznosu, podnio GPPFL obrazac za 2018. ili 2019. godinu, odnosno ZPO obrazac za 2020. godinu i izmirio akontacije u

2019. godini. Pravo na dobijanje subvencije na zaradu imaju i privredni subjekti koji u trenutku podnošenja zahtjeva za subvenciju redovno izmiruju reprogramirane poreske obaveze, shodno Zakonu o reprogramu poreskih potraživanja ("Sl. list CG", broj 83/16). Dodatno, privredni subjekt može dobiti subvenciju ako ne smanjuje broj zaposlenih u periodu trajanja mjere, u odnosu na broj zaposlenih evidentiran u mjesecu februaru 2020. godine. Subvencija se ne odnosi na: državne institucije, lokalnu samoupravu i privredna društva u većinskom vlasništvu države ili lokalne samouprave, kao i na privredna društva sa šiframa osnovnih djelatnosti navedenim u Prilogu 3 Programa.

4.Subvencije za novo zapošljavanje

Subvencije se daju privrednim subjektima koji:

- nijesu smanjili broj zaposlenih u odnosu na februar 2020. godine,
- evidentiraju nove zaposlene u periodu od šest mjeseci počev od 1. aprila 2020. godine (a koji nijesu bili evidentirani kao zaposleni kod tog privrednog subjekta u januaru i februaru 2020. godine) i koji su istovremeno bili evidentirani kao nezaposlena lica na Zavodu za zapošljavanje Crne Gore u prethodnom mjesecu u odnosu na mjesec na koji se podnosi zahtjev.

Maksimalan broj zaposlenih za koje se može ostvariti subvencija po ovom osnovu jednak je razlici broja zaposlenih u mjesecu za koji se podnosi zahtjev i broja zaposlenih evidentiranih u februaru 2020. godine. Iznos subvencije se određuje u odnosu na vrijednost minimalne zarade utvrđene Odlukom o utvrđivanju minimalne zarade („Sl. list. CG“, broj 33/19), na način da se opredjeljuje iznos poreza i doprinosa srazmjerno ostvarenoj zaradi, u iznosu od 70% iznosa poreza i doprinosa na minimalnu zaradu i 70% neto minimalne zarade. Iznos razlike do pune bruto zarade zaposlenog obezbjeđuje poslodavac. Subvencija za novozaposlene se dobija za period od 6 mjeseci, pod uslovom da se privredni subjekat obaveže da će ove zaposlene evidentirati kao zaposlene najmanje 12 mjeseci nakon isteka predmetne mjere. Pravo na dobijanje subvencija po ovom osnovu ima privredno društvo koje je izmirilo poreske obaveze po osnovu poreza i doprinosa za 2019. godinu. Pravo na dobijanje subvencije na zaradu imaju i privredni subjekti koji u trenutku podnošenja zahtjeva za subvenciju redovno izmiruju reprogramirane poreske obaveze, shodno Zakonu o reprogramu poreskih potraživanja ("Sl. list CG", broj 83/16). Mjera se ne odnosi na privredna društva koja posluju u oblastima: finansijske djelatnosti i djelatnosti osiguranja, snabdijevanja električnom energijom i gasom, telekomunikacija, snabdijevanja vodom, upravljanja otpadnim vodama, kontrolisanja procesom uklanjanja otpada, državne institucije, lokalnu samoupravu i privredna društva u većinskom vlasništvu države ili lokalne samouprave. Ako poslodavac prekine radni odnos sa jednim ili više zaposlenih za koje je, kroz ovu mjeru, dobio subvenciju, broj zaposlenih u privrednom subjektu ne smije biti manji od broja zaposlenih u prethodnom mjesecu. U suprotnom prestaje davanje subvencije za ukupno smanjeni broj zaposlenih i poslodavac je u obavezi da izvrši povrat sredstava za subvencije zarada za smanjeni broj zaposlenih za taj mjesec.

5.Subvencije za zarade zaposlenih na plaćenom odsustvu

Preduzetnik i privredno društvo čiji zaposleni koristi pravo na plaćeno odsustvo sa rada po osnovu čuvanja djeteta mlađeg od 11 godina, može, po zahtjevu, dobiti subvenciju na bruto zaradu za te zaposlene.

Iznos subvencije se određuje u odnosu na vrijednost minimalne zarade utvrđene Odlukom o utvrđivanju minimalne zarade („Sl. list. CG“, br. 33/19), na način da se opredjeljuje iznos poreza i doprinosa srazmjerno ostvarenoj zaradi, u iznosu od 70% iznosa poreza i doprinosa na minimalnu zaradu, i 70% neto minimalne zarade za zaposlene u privrednom društvu koji su evidentirani u mjesecu februaru 2020. godine. Iznos razlike do pune bruto zarade zaposlenog obezbjeđuje poslodavac. Subvencija se daje za preduzetnika i zarade zaposlenih za koje je preduzetnik, koji plaća poreze i doprinose po stvarnom dohotku ili u paušalnom iznosu, podnio GPPFL obrazac za 2018. ili 2019. godinu, odnosno ZPO obrazac za 2020. godinu i izmirio akontacije u 2019. godini. Subvencija se daje za zaposlene u privrednom društvu koji su evidentirani u mjesecu februaru 2020. godine, a za koje je podnešen IOPPD obrazac Poreskoj upravi zaključno sa mjesecom za koji se podnosi zahtjev za subvenciju i ako je privredno društvo izmirilo poreske obaveze po osnovu poreza i doprinosa za 2019. godinu. Pravo na dobijanje subvencije na zaradu imaju i privredni subjekti koji u trenutku podnošenja zahtjeva za subvenciju redovno izmiruju reprogramirane poreske obaveze, shodno Zakonu o reprogramu poreskih potraživanja ("Sl. list CG", broj 83/16). Subvencija se ne odnosi na: državne institucije, lokalne samouprave, privredna društva u većinskom vlasništvu države ili lokalne samouprave. Subvencija se dobija za period ostvarivanja ovog prava zaposlenog, po dostavljenom zahtjevu poslodavca.

6.Subvencije za zarade zaposlenih u karantinu ili izolaciji

Preduzetnik ili privredno društvo čiji zaposleni su naredbama Ministarstva zdravlja, u cilju suzbijanja epidemije stavljeni u karantin ili izolaciju, po zahtjevu će dobiti subvenciju na bruto zaradu za te zaposlene.

Iznos subvencije se određuje u odnosu na vrijednost minimalne zarade utvrđene Odlukom o utvrđivanju minimalne zarade („Sl. List CG“, broj 33/19), na način da se opredjeljuje iznos poreza na dohodak fizičkih lica i doprinosa za obavezno socijalno osiguranje srazmjerno ostvarenoj zaradi, u iznosu od 70% iznosa poreza i doprinosa na minimalnu zaradu, i 70% neto minimalne zarade za zaposlene u privrednom društvu koji su evidentirani u mjesecu februaru 2020. godine. Iznos razlike do pune bruto zarade zaposlenog obezbjeđuje poslodavac. Subvencija se daje za zarade preduzetnika i zaposlenih za koje je preduzetnik, koji plaća poreze i doprinose po stvarnom dohotku ili u paušalnom iznosu, podnio GPPFL obrazac za 2018. ili 2019. godinu, odnosno ZPO obrazac za 2020. godinu i izmirio akontacije u 2019. godini. Subvencija se daje za zaposlene u privrednom društvu koji su evidentirani u mjesecu februaru 2020. godine, a za koje je podnešen IOPPD obrazac Poreskoj upravi zaključno sa mjesecom za koji se podnosi zahtjev za subvenciju i ako je privredno društvo izmirilo poreske obaveze po osnovu poreza i doprinosa za 2019. godinu. Subvencija se ne odnosi na: državne institucije i lokalne samouprave. Pravo na dobijanje subvencije na zaradu imaju i privredni subjekti koji u trenutku podnošenja zahtjeva za subvenciju redovno izmiruju reprogramirane poreske obaveze, shodno Zakonu o reprogramu poreskih potraživanja ("Sl. list CG", broj 83/16). Pravo na subvenciju po ovom osnovu se otvaruje najviše za jedan mjesec, i to: mjesec april (u slučaju da je zaposleni u karantinu ili izolaciji boravio

pretežno u martu ili aprilu), odnosno za mjesec maj (u slučaju da je zaposleni u karantinu ili izolaciji boravio pretežno u maju).

U daljem postupku analize Programa, Agencija je uzela u obzir informacije i podatke sadržane u Obrascu prijave državne pomoći. Između ostalog, navedena je projekcija ukupne visine državne pomoći:

-68.768.432,00 eura bruto iznos podrške i

-37.846.820,80 eura neto iznos podrške za zarade.

OCJENA PROGRAMA

Prilikom ocjene Agencija je najprije utvrđivala da li se na osnovu Programa vrši dodjela državne pomoći, u smislu člana 2. Zakona.

Član 107. stav 3. tačke (b) Ugovora o funkcionisanju Evropske unije definiše da su s unutrašnjim tržištem spojive pomoći „za otklanjanje ozbiljnih poremećaja u privredi neke države članice”. Međutim, ovi poremećaji moraju uticati na cijelu ekonomiju ili važan dio ekonomije, a ne samo na jednu njenu regiju ili dio njene državne teritorije. Prilikom ocjene Programa, Agencija je uzela u obzir praksu Evropske komisije (Odluka Komisije 98/490/EZ u predmetu C 47/96 Crédit Lyonnais (SL L 221, 8.8.1998., str. 28.), točka 10.1.; Odluka Komisije 2005/345/EZ u predmetu C 28/02 Bankgesellschaft Berlin (SL L 116, 4.5.2005., str. 1.), točka 153. i dalje; i Odluka Komisije 2008/263/EZ u predmetu C 50/06 BAWAG (SL L 83, 26.3.2008., str. 7.), točka 166. Vidjeti Odluku Komisije u predmetu NN 70/07 Northern Rock (SL C 43, 16.2.2008., str. 1.), Odluku Komisije u predmetu NN 25/08 Potpora za sanaciju za Risikoabschirmung WestLB (SL C 189, 26.7.2008., str. 3.) i Odluku Komisije od 4. lipnja 2008. o državnoj potpori C 9/08 SachsenLB (SL L 104, 24.4.2009., str. 34.) i Odluku Komisije od 6. lipnja 2017. u predmetu SA.32544 (2011/C) Restrukturiranje TRAINOSE S.A (SL L 186, 24.7.2018., str. 25.).

Uzimajući u obzir to da pandemija bolesti COVID-19 utiče na cijelu državu Crnu Goru i da mjere ograničavanja utiču na cjelokupnu ekonomiju i na sva preduzeća, Agencija je cijenila da li je Program spojiv s unutarnjim tržištem na osnovu članak 107. stav 3. tačke (b) UFEU, kako bi se nadoknadio manjak likvidnosti s kojim su suočena preduzeća i osiguralo da poremećaji koje je prouzrokovala pandemija COVID-a 19 ne ugroze njihovu održivost, a posebno održivost malih i srednjih preduzeća. Međutim i pored svih očekivanih poremećaja privrede, Agencija je cijenila da li su mjere državne pomoći sadržane u Programu potrebne, primjerene i srazmjerne za otklanjanje ozbiljnih poremećaja u ekonomiji.

Analizirajući Program, zaključuje se sljedeće:

- 1) finansijska pomoć se direktno ili indirektno dodjeljuje iz državnog budžeta, odlukom Vlade Crne Gore (u daljem tekstu: Vlada),
- 2) pomoć se dodjeljuje korisnicima koji obavljaju privrednu djelatnost, čime se dovode u povoljniji položaj u odnosu na druge učesnike na tržištu;
- 3) finansijska pomoć se ne pruža privrednim društvima pod istim uslovima, odnosno pruža se selektivno privrednim društvima na osnovu veličine privrednog društva, mjesta poslovanja ili mjesta registracije, i
- 4) pomoć ugrožava konkurenciju i utiče na trgovinu između Crne Gore i drugih država suprotno potvrđenim međunarodnim ugovorima.

Agencija je zatim konstatovala da Program predstavlja šemu državne pomoći, jer se radi o aktu na osnovu kojeg se korisniku neposredno, u skladu sa uslovima određenim aktom, može dodijeliti državna pomoć na određeno ili na neodređeno vrijeme i u određenom ili neodređenom iznosu, definisano je članom 4 stav 1 Zakona.

S obzirom na to da je cilj Programa umanjeње negativnih posljedica nastalih ozbiljnim poremećajem u poslovanju privrednih društava u Crnoj Gori usljed pojave pandemije korona virusa (COVID-19) i da Program pruža podršku privredi i zaposlenima, u cilju ublažavanja negativnih efekata pandemije novog korona virusa COVID19 (u daljem tekstu: Program), Agencija je mjere posmatrala kroz primjenu pravila sadržanim u Privremenom okviru za mjere državne pomoći u svrhu podrške ekonomiji u aktuelnoj pandemiji covid-19 (2020/C 1863) (u daljem tekstu: Privremeni okvir), koji je preuzet u crnogorsko zakonodavstvo Pravilnikom o dopunama pravilnika o Listi pravila državne pomoći („Službeni list Crne Gore“, broj 33/20).

Programske linije Agencija je analizirala kroz nekoliko kriterijuma: neophodnost, primjerenost i srazmjernost u odnosu na poremećaje koji su izazvani u privredi Crne Gore.

Privremenim okvirom utvrđeno je da se pomoć u obliku direktnih bespovratnih sredstava, povraćaja avansa ili poreskih olakšica smatra prikladnim, potrebnim i namjenskim rješenjem, ali to mogu biti samo privremeni ograničeni iznosi pomoći preduzećima koja su suočena s iznenadnim manjkom likvidnosti ili čak potpunom nelikvidnosti.

Agencija zaključuje da je Program u skladu sa pravilima za dodjelu državne pomoći radi podrške ekonomiji u cilju suzbijanja negativnih posljedica izazvanih epidemijom zarazne bolesti covid-19, ako su ispunjeni svi sljedeći uslovi sadržani u članu 22. Privremenog okvira, koji glase:

- a. pomoć u obliku direktnih bespovratnih sredstava, povraćaja avansa, poreskih olakšica ili povoljnijih uslova plaćanja ne prelazi 800 000 EUR po preduzeću; svi iznosi moraju biti bruto iznosi, tj. prije odbitka poreza ili drugih troškova;
- b. pomoć se dodjeljuje na osnovu programa s procijenjenim iznosom sredstava;
- c. pomoć se može dodijeliti preduzećima koja nisu bila u teškoćama (u smislu Uredbe o opštem skupnom izuzeću od 31. decembra 2019); može se odobriti preduzećima koji nisu u teškoćama i/ili na dan 31. decembra 2019. nisu bila u teškoćama, ali su nakon toga bili izloženi teškoćama ili su dospjeli u teškoće zbog pandemije covid-19. Ocjenu preduzeća u teškoćama treba posmatrati primjenom definicije u članu 2. tački 18. Uredbe Komisije (EU) br. 651/2014 od 17. juna 2014. o ocjenjivanju određenih kategorija pomoći spojivim s unutarašnjim tržištem u primjeni člana 107. i 108. Ugovora, SL L 187, 26.6.2014., str. 1.);
- d. pomoć je dodijeljena najkasnije 31. decembra 2020. godine, ali ukoliko se pomoć dodjeljuje u obliku poreskih olakšica, taj se rok ne primjenjuje i smatra se da je pomoć odobrena u roku za podnošenje poreske prijave za 2020. godine.

Dodatno, prilikom ocjene Programa, Agencija je uzela u obzir da su raznim mjerama ograničavanja kao što su mjere društvenog udaljavanja, ograničenja putovanja, karantini i zatvaranja, izazvani trenutni uticaji na potražnju i ponudu, kao i da navedene mjere pogađaju preduzeća i zaposlene, naročito u zdravstvu, turizmu, kulturi, maloprodaji i transportu. Osim neposrednih posljedica na mobilnost i trgovinsku razmjenu, pandemija covid-19 sve više utiče i na preduzeća u svim sektorima, mala, srednja i velika. Agencija uzima u obzir da u vanrednim okolnostima uzrokovanim epidemijom covid-19 preduzeća svih vrsta mogla bi se naći u situaciji ozbiljnog manjka likvidnosti, što bi kratkoročno i srednjeročno moglo ozbiljno uticati na ekonomsko stanje brojnih zdravih preduzeća i na njihove zaposlene, uz dugoročne posljedice po njihov opstanak. Pandemija covid-19 po prirodi je vanredno stanje, što znači da se takve štete nijesu mogle predvidjeti, da su znatne i zato dovode preduzeća

u stanje čiji se uslovi bitno razlikuju od uobičajenih tržišnih uslova poslovanja. Čak se i zdrava preduzeća, dobro pripremljena na uobičajene rizike poslovanja, mogu u ovim vanrednim okolnostima naći u teškoćama koje bi zbog svojih razmjera mogle ugroziti njihovu održivost. Upravo zbog toga što Pandemija covida-19 nosi rizik ozbiljnog pada koji utiče na cijelu ekonomiju Crne Gore, pogađa preduzeća, radna mjesta, ali i domaćinstva, Agencija zaključuje da je neophodno državnu pomoć dobro usmjeriti, kako bi se osigurala dovoljna likvidnost na tržištima, ublažila šteta nastala za zdrava preduzeća i očuvao kontinuitet ekonomske aktivnosti za vrijeme, ali i nakon pandemije covida-19.

U cilju transparentnosti dodijeljenih državnih pomoći, Privremeni okvir za mjere državne pomoći u svrhu podrške ekonomiji u aktuelnoj pandemiji covida-19 (2020/C 1863), na osnovu koga je odobren Program) uređuje i postupak praćenja i izvještavanja.

Ovo znači i buduća zaduženja davalaca državnih pomoći, koji se sprovoditi mjere predviđene Programom, a koje se odnose na sljedeće:

1. obavezu objave relevantnih informacija o svakoj pojedinačnoj pomoći odobrenoj u skladu s Privremenim okvirom na internet stranicama o državnim pomoćima u roku od 12 mjeseci od trenutka dodjele,
2. davaoci državne pomoći dužni su da Agenciji dostavljaju godišnje izvještaje,
3. davaoci državne pomoći dužni su do 31. decembra 2020. godine Agenciji dostaviti popis mjera (šema državne pomoći) odobrenih na osnovu Programa u skladu sa Privremenim okvirom.
4. davaoci državne pomoći moraju osigurati vođenje detaljne evidencije o dodjeli pomoći predviđenih ovom Programom. Takve evidencije, koje moraju sadržavati sve informacije potrebne kako bi se utvrdilo da su ispunjeni svi potrebni i propisani uslovi, moraju čuvati deset godina nakon dodjele pomoći i na zahtjev dostaviti Agenciji.
5. Agencija može zatražiti dodatne informacije o dodijeljenim pomoćima kako bi provjerila jesu li se poštovali uslovi utvrđeni u ovom rješenju, kojim je odobrena realizacija Programa i dodijela pomoći.

Zaključna ocjena

Imajući u vidu sve prethodno navedeno, Agencija zaključuje da su mjere predviđene Programom u skladu sa Privremenim okvirom, zbog čega je odlučeno kao u dispozitivu rješenja.

Uputstvo o pravnoj zaštiti: Ovo Rješenje je konačno u upravnom postupku i protiv njega nije dozvoljena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor tužbom kod Upravnog suda u roku od 20 dana od dana prijema rješenja.

ČLAN SAVJETA

Novo Radović

PREDSJEDNIK SAVJETA

Miodrag Vujović

Dostavljeno:

- MINISTARSTVO EKONOMIJE, Rimski trg broj 46, 81000 Podgorica,
- u spise predmeta,
- a/a